

Методичні рекомендації
з реалізації проєкту «Дружня підтримка»
в закладах вищої освіти, що належать до сфери управління МВС,
центрального органів виконавчої влади,
діяльність яких спрямовується та координується
Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України

Відповідно до Концепції військово-патріотичного виховання в Міністерстві внутрішніх справ України та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, затвердженої наказом МВС від 29 листопада 2022 року № 782, з метою подальшого розвитку національної свідомості, формування почуття патріотизму на засадах духовності та моральності в МВС і центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, а також популяризації духовно-культурної спадщини українського народу, Департаментом освіти, науки та спорту Міністерства внутрішніх справ України ініційовано запровадження проєкту «Дружня підтримка».

Проєкт «Дружня підтримка» тісно пов'язаний з таким унікальним суспільним феноменом як волонтерство.

Волонтерство – це:

- філософія того, як ділитися з ближнім та отримувати моральне задоволення від того, що безкорисливо віддаєш;
- особливий спосіб прояву діяльничної турботи про інших;
- можливість допомагати тим, хто цього найбільше потребує;
- ресурс громади, в якій ми живемо;
- сильний антибіотик у боротьбі із бездуховністю, жорстокістю, зuboжінням та цинізмом у суспільстві;
- рушійна сила до змін,
- задоволення своєї потреби допомагати і відчувати значущість;
- можливість реалізувати себе, а головне – стати причетним до нашої перемоги над ворогом й особисто наблизити її.

Актуальність проєкту зумовлена **викликами**, спричиненими війною рф проти України:

- соціальною та економічною нестабільністю в Україні;
- збільшенням кількості вразливих (поранених поліцейських, нацгвардійців, прикордонників, рятувальників, військовослужбовців, звільнених з полону, сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України) та соціально незахищених (людей з інвалідністю, ветеранів війни, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, людей похилого віку та пенсіонерів) верств населення;
- фізичною та моральною шкодою, які зазнали поранені поліцейські, нацгвардійці, прикордонники, рятувальники, військовослужбовці, особи, які

звільнені з полону та члени їх сімей;

- десоціалізацією ветеранів війни, пенсіонерів органів системи МВС;
- психологічною дезорієнтацією постраждалих від збройної агресії осіб.

Волонтерство у закладах вищої освіти, що належать до сфери управління МВС, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, та Національної гвардії України має зайняти одну з перших позицій, оскільки освіта є основою соціалізації молоді. Творячи добро, розвиваються такі **духовні цінності**, як: добро, милосердя, честь, гідність, гордість, відповідальність, обов'язок, лідерство та ін.

Що треба зробити, аби грамотно організувати волонтерство у ЗВО системи МВС?

По-перше, чітко окреслити мету, завдання, встановити вимірні результати, що базуватимуться на потребах громади, суспільства та окремих людей, які є їх членами.

По-друге, організувати роботу учасників проєкту (курсантів, студентів, викладачів, ветеранів війни, пенсіонерів органів системи МВС), що забезпечать не лише якість надання допомоги та підтримки тим хто її потребує, а й їх розвиток, самореалізацію, формування професіонала, підтримку активної громадянської та життєвої позиції усіх учасників проєкту «Дружня підтримка».

По-третє, створити комфортні та безпечні умови для волонтерської діяльності.

По-четверте, формувати культуру волонтерської діяльності.

По-п'яте, популяризувати волонтерський рух в Україні.

З метою презентації проєкту та підвищення якості організації і реалізації волонтерських програм та ініціатив, ефективної координації роботи учасників проєкту «Дружня підтримка» розроблено ці методичні рекомендації.

I. ПАСПОРТ ПРОЄКТУ «ДРУЖНЯ ПІДТРИМКА»

1.	Назва проєкту	Дружня підтримка			
2.	Підрозділ, відповідальний за реалізацію проєкту (<i>посада керівника проєкту, ПІБ, робочий, мобільний телефон</i>)	Департамент освіти, науки та спорту МВС. Директор Департаменту Тарасенко Олександр Сергійович тел. 256-17-25			
3.	Відповідність проєкту стратегічним завданням МВС та органів системи МВС	Проєкт відповідає завданням, визначеним пунктом 3 Положення про МВС			
4.	Мета проєкту	Створення системи волонтерства в ЗВО та органах системи МВС			
5.	Завдання проєкту	<p>Об'єднати курсантів, студентів, викладачів, ветеранів війни та пенсіонерів органів системи МВС для здійснення волонтерства та патріотичного виховання.</p> <p>Забезпечити підтримку та допомогу тим, хто її потребує (Захисникам і Захисницям України, сім'ям загиблих (померлих), пораненим поліцейським, нацгвардійцям, прикордонникам, рятувальникам, військовослужбовцям, звільненим з полону та членам їх сімей, дітям та дорослим з особливими потребами).</p> <p>Забезпечити рівний доступ для всебічного розвитку та самореалізації.</p> <p>Сприяти збереженню та відновленню історико-культурної спадщини та навколишнього природного середовища.</p>			
6.	Строки реалізації проєкту	Дата початку		Дата закінчення	
		червень 2023 року		-	
7.	Орієнтовні витрати (бюджет) проєкту та джерела фінансування	Обсяг витрат тис. грн.			Джерела фінансування
		2023 рік	2024 рік	2025 рік	
		-	-	-	за рахунок загального фонду держбюджету

		-	-	-	міжнародна технічна допомога
		-	-	-	інші джерела, незаборонені законодавством
		Проект фінансуватиметься за рахунок ресурсів, наданих грантовими програмами та фізичними особами.			
8.	Очікувані результати реалізації проекту	<p>Результат 1: сформовано цілісну систему волонтерства в ЗВО та органах системи МВС.</p> <p>Результат 2: надано допомогу тим, хто її потребував; забезпечено підтримку сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.</p> <p>Результат 3: розвинуто активну громадянську та життєву позиції, патріотизм та забезпечено особистісний ріст учасників проекту.</p>			
9.	Досягнення результатів проекту затермінами	Результат 1 (курсанти, студенти, викладачі)		Результат 2 (ветерани війни, пенсіонери органів системи МВС)	
		Розвиток особистості		Соціалізація особистості	
		Патріотичне виховання		Підтримка активної життєвої позиції	
		Формування професіонала		Самореалізація	
10.	Основні ризики реалізації проекту	Низька активність учасників проекту, недоброчесність стейкхолдерів			
11.	Заінтересовані сторони (стейкхолдери) проекту	Громади, благодійні фонди та товариства, громадські організації, заклади освіти, соціальні установи, заклади охорони здоров'я, заклади культури, волонтери			
12.	Вигоди від реалізації проекту для суспільства та заінтересованих сторін	<p>Збереження та зміцнення людських цінностей, реалізація прав і свобод людини і громадянина;</p> <p>безпечне середовище та якісне життя у суспільстві.</p>			
13.	Додаткова інформація				

II. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПРОЄКТУ «ДРУЖНЯ ПІДТРИМКА»

УЧАСНИКИ ПРОЄКТУ

Волонтери:

✓ *курсанти, студенти, викладачі ЗВО*, що належать до сфери управління МВС, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, та Національної гвардії України:

ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ, що належать до сфери управління МВС:

- Національна академія внутрішніх справ;
- Харківський національний університет внутрішніх справ
- Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ;
- Донецький державний університет внутрішніх справ;
- Львівський державний університет внутрішніх справ;
- Одеський державний університет внутрішніх справ.

ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, та Національної гвардії:

- Національна академія Національної гвардії України;
- Київський інститут Національної гвардії України;
- Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького;
- Національний університет цивільного захисту України;
- Львівський державний університет безпеки життєдіяльності.

✓ *ветерани війни, пенсіонери органів системи МВС.*

Ті, хто потребують допомоги та підтримки:

- ✓ Захисники і Захисниці України;
- ✓ сім'ї загиблих (померлих) Захисників і Захисниць;
- ✓ поранені поліцейські, нацгвардійці, прикордонники, рятувальники, військовослужбовці;
- ✓ звільнені з полону та члени їх сімей;
- ✓ ветерани війни, пенсіонери органів системи МВС;
- ✓ дорослі та діти з особливими потребами та ін.

Партнери проєкту: влада, громада, благодійні фонди та товариства, громадські організації та об'єднання, заклади освіти, соціальні установи та заклади, заклади охорони здоров'я, заклади культури, засоби масової інформації.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРОЄКТУ

Мета проєкту:

- ✓ створення та популяризація системи волонтерства в ЗВО та органах системи МВС;
- ✓ об'єднання сил кожної людини через освіту, навчання та волонтерську діяльність, щоб зробити громаду, суспільство та державу безпечними, сильними

і щасливими;

- ✓ збереження і зміцнення людських цінностей, реалізація прав і обов'язків громадян;

- ✓ забезпечення особистісного росту через усвідомлення людського потенціалу.

Завдання проєкту:

- ✓ об'єднати курсантів, студентів, викладачів, ветеранів війни та пенсіонерів органів системи МВС для здійснення волонтерства та патріотичного виховання;

- ✓ забезпечити підтримку та допомогу тим, хто її потребує (Захисникам і Захисницям України, сім'ям загиблих (померлих), пораненим поліцейським, нацгвардійцям, прикордонникам, рятувальникам, військовослужбовцям, звільненим з полону та членам їх сімей, дітям та дорослим з особливими потребами) через реалізацію волонтерських проєктів:

- ✓ забезпечити рівний доступ для всебічного розвитку та самореалізації;

- ✓ сприяти збереженню та відновленню історико-культурної спадщини та навколишнього природного середовища.

Досягнення мети та реалізація завдань проєкту – **через залучення учасників до волонтерських проєктів за такими напрямками:**

- ✓ допомога Захисникам і Захисницям та сім'ям загиблих Захисників і Захисниць;

- ✓ гуманітарна допомога;

- ✓ психологічна підтримка;

- ✓ правнича допомога;

- ✓ медична допомога;

- ✓ проєкти вшанування пам'яті;

- ✓ культурні проєкти;

- ✓ спортивні проєкти;

- ✓ екологічні проєкти та ін.

Сфери реалізації проєкту: соціальний захист, охорона здоров'я, освіта, виховання, правозахисна діяльність, спорт, туризм, екологія, охорона довкілля, культура.

НОРМАТИВНІ АКТИ, які регулюють волонтерську діяльність

1. Закон України «Про волонтерську діяльність»

2. Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»

3. Закон України «Про волонтерський рух»

ЗАХОДИ З РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ «ДРУЖНЯ ПІДТРИМКА»

1. Презентація Концепції проєкту «Дружня підтримка» керівникам ЗВО системи МВС.

2. Розроблення та затвердження Плану заходів з реалізації проєкту «Дружня підтримка».

3. Направлення листів до ЗВО системи МВС із метою:

- ✓ ознайомлення з Концепцією проєкту «Дружня підтримка»;
- ✓ визначення пілотних ЗВО системи МВС (Національна академія внутрішніх справ, Одеський університет внутрішніх справ, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького);
- ✓ отримання інформації про відповідальних осіб за реалізацію проєкту в ЗВО системи МВС.

4. Створення єдиної електронної платформи учасників проєкту, яка призначена для того, щоб надати інформацію та ресурси, які можуть бути корисними у реалізації волонтерської діяльності. До прикладу, можуть бути такі орієнтовні розділи: «Про нас», «Волонтерство», «Ресурси», «Учасники», «Новини», «Контакти» та інші.

Розділ «Про нас» надасть загальну інформацію про проєкт, його мету та завдання та цінності, принципи. Розділ «Волонтерство» міститиме інформацію про можливості волонтерства (умови, інструкції щодо подання заявки на волонтерство та отримання допомоги, напрями допомоги і підтримки). У розділі «Ресурси» можуть бути розміщені навчальні посібники, посилання на онлайн-курси, статті або документи, які надають інформацію та практичні поради з різних аспектів реалізації проєкту «Дружня підтримка». Розділ «Учасники» включатиме інформацію про учасників проєкту (тих, хто є волонтером та тих, хто потребує допомоги та підтримки), а також партнерів проєкту. Розділ «Новини» міститиме інформацію про запрошення до волонтерських ініціатив / проєктів, події, тренінги або семінари, результати реалізації волонтерської діяльності тощо. Розділ «Контакти» міститиме контактні дані відповідальних за реалізацію проєкту в ЗВО, такі як електронна пошта, номер телефону або форма зворотного зв'язку.

5. Розроблення методичних рекомендацій з реалізації проєкту «Дружня підтримка».

6. Формування цілісної системи волонтерської діяльності у ЗВО системи МВС:

1. Проведення у ЗВО системи МВС заходів з *популяризації проєкту «Дружня підтримка» та волонтерської діяльності* в медіа.

2. Здійснення заходів із залучення та підготовки учасників освітнього процесу до волонтерства:

- проведення опитування серед здобувачів вищої освіти, викладачів, пенсіонерів ЗВО системи МВС, ветеранів війни;
- навчання учасників проєкту стосовно роботи в єдиній електронній базі.

3. *Розподіл відповідальності* при реалізації волонтерської діяльності у ЗВО системи МВС.

У кожному ЗВО необхідно визначити координатора проєкту, який працюватиме з усіма структурними підрозділами для створення оптимальних умов для волонтерської діяльності, визначає функції для учасників волонтерської діяльності. Наведемо приклад орієнтовних функцій для учасників проєкту.

Функції координатора проєкту у ЗВО:

- визначати вектор руху волонтерства та проєктів у ЗВО;
- надихати команду учасників проєкту своїм прикладом;
- нагадувати учасникам проєкту про цінність їхньої роботи;
- здійснювати моніторинг потреб у ЗВО, громаді та ідентифікувати, кому може знадобитися допомога та підтримка;
- надавати контакти перспективних потенційних учасників проєкту;
- заохочувати найактивніших учасників проєкту.

Функції менеджера на факультеті (1 викладач та 1 курсант/студент - представники самоврядування):

- аналізувати потребу у допомозі та підтримці: скільки людей потрібно, які навички вони повинні мати та яку саме роботу виконувати;
- збирати контакти людей, зацікавлених у допомозі;
- проводити презентації проєкту й групові зустрічі з волонтерами (інструктажі, зустрічі-знайомства);
- налагодити зворотний зв'язок між волонтерами і партнерами.

Функції менеджера у групі (курсант, студент):

- формувати й затверджувати волонтерські ініціативи / проєкти;
- формувати запити про те, де потрібна допомога волонтерів та яка саме;
- поширювати оголошення про пошук волонтерів для реалізації проєктів / ініціатив;
- проводити співбесіди, зустрічі та інструктажі для волонтерів;
- вести базу контактів волонтерів;
- видавати подяки, грамоти, рекомендаційні листи;
- інформувати волонтерів про важливі новини;
- робити розсилання або модерувати чати волонтерів;
- збирати зворотний зв'язок про волонтерський досвід;
- оцінювати й збирати дані про результати роботи.

Функції керівника проєкту (здобувач/викладач закладу вищої освіти):

- чітко ідентифікувати потребу у волонтерах для проєкту;
- спілкування з учасниками проєкту;
- тримати зв'язок із керівником організації, який може підтримувати, надихати та показувати приклад для волонтерів;
- проводити зустрічі з тими, хто потребує допомогу, а також з тими, хто надає її.

4. *Розроблення волонтерських програм* за напрямками волонтерської діяльності (соціальний захист, охорона здоров'я, освіта, виховання, туризм,

правоохоронна і правозахисна діяльність, спорт, культура, екологія, охорона довкілля) та планів їх реалізації у ЗВО системи МВС.

Під час процесу роботи над волонтерською програмою дуже важливо залучати до співпраці усіх учасників освітнього процесу (курсантів, студентів, викладачів, пенсіонерів, ветеранів війни).

5. Створення *ініціатив/проектів* у ЗВО системи МВС (соціально-гуманітарна, правоохоронна, правничка, медична допомога, психологічна підтримка, проекти вшанування пам'яті, культурні, екологічні проекти та ін.).

6. *Пошук та комунікація зі стейкохолдерами, ключовими партнерами* (влада, громада, благодійні фонди та товариства, громадські організації та об'єднання, заклади освіти, соціальні установи та заклади, заклади охорони здоров'я, заклади культури, засоби масової інформації):

- організація *зустрічей, нарад, круглих столів* тощо, а також висвітлення в ЗМІ волонтерської діяльності МВС, з метою встановлення сталих партнерських відносин;

- укладання *меморандумів про співпрацю* між ЗВО системи МВС та партнерами (міжнародні та національні організації, органи місцевого самоврядування, благодійні фонди та організації тощо).

7. *Пошук та залучення ресурсів* (людських, матеріальних, інформаційних ресурсів тощо) для реалізації волонтерських програм:

- висвітлення у медіа інформації щодо напрямів волонтерської діяльності у ЗВО системи МВС;

- анонсування подій та заходів, пов'язаних з волонтерською діяльністю в рамках реалізації проекту «Дружня підтримка» у ЗВО системи МВС.

8. *Підготовка, реалізація, завершення та підбиття підсумків волонтерських проектів у ЗВО системи МВС:*

- *планування та створення* волонтерських проектів та розробка планів їх реалізації;

- *реалізація* волонтерських проектів учасниками та висвітлення інформації про них у медіа;

- *підбиття підсумків* діяльності волонтерських проектів у ЗВО системи МВС.

9. *Ведення обліку кількості годин* волонтерської діяльності.

10. *Заохочення* учасників волонтерського проекту (подяки, сертифікати участі, нагороди «Волонтер місяця/року» тощо).

7. Моніторинг та оцінка результатів волонтерської діяльності у ЗВО системи МВС:

- *аналіз результатів* реалізації проектів, здійснення оцінки досягнення поставленої мети та завдань;

- *моніторинг відповідності витрачених ресурсів* плану реалізації волонтерського проекту, діяльності волонтерів змісту програми та потребам цільових груп, спроможність досягнення завдань;

- *оцінка виявлених проблемних питань*, пов'язаних з реалізацією волонтерської програми та своєчасне реагування на них.

ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТУ

Проєкт фінансується за рахунок ресурсів, наданих грантовими програмами та фізичними особами.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ

1. Сформовано цілісну систему волонтерства в ЗВО та органах системи МВС.

2. Надано допомогу тим, хто її потребував; забезпечено підтримку сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

3. Розвинуто активну громадянську та життєву позиції, патріотизм та забезпечено особистісний ріст учасників проєкту, зокрема:

щодо курсантів, студентів та викладачів ЗВО системи МВС:

- розвиток особистості;
- патріотичне виховання;
- формування професіонала.

щодо ветеранів війни, пенсіонерів органів системи МВС:

- соціалізація особистості;
- підтримка активної життєвої позиції;
- самореалізація.

ІІІ. МОДЕЛЮВАННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ПРОГРАМИ В РАМКАХ ПРОЄКТУ «ДРУЖНЯ ПІДТРИМКА»

Створення волонтерської програми в рамках проєкту «Дружня підтримка» – це процес, який вимагає обґрунтованого підходу та певних **етапів для успішної реалізації**:

1. Дослідження потреб. Необхідно визначити потреби тих, кому буде надавати підтримку та допомогу. Доцільно поспілкуватися з ними, провести опитування або консультації, щоб з'ясувати, які конкретні види допомоги їм потрібні. Це дозволить краще зрозуміти їх потреби та адаптувати волонтерську програму відповідно до їх потреб.

2. Визначення мети і цілей полягає в тому, щоб чітко визначити мету волонтерської програми ЗВО. Необхідно з'ясувати, яку конкретну допомогу і підтримку можете надати Захисникам і Захисницям України, сім'ям загиблих (померлих) Захисників і Захисниць, пораненим поліцейським, нацгвардійцям, прикордонникам, рятувальникам, військовослужбовцям, звільненим з полону та членам їх сімей, ветеранам війни, пенсіонерам органів системи МВС, дорослим та дітям з особливими потребами та ін. Це може бути гуманітарна, медична, правова допомога, психологічна підтримка тощо.

3. Створення ініціатив. На цьому етапі потрібно передбачити заходи, що дозволять забезпечити досягнення мети і результатів.

4. Пошук волонтерів. На цьому етапі відбувається пошук волонтерів, які бажають долучитися до волонтерства. Необхідно рекламувати програму через соціальні мережі, веб-сайт, місцеві спільноти, заклади вищої освіти та інші

ресурси. Доцільно залучати зацікавлених осіб, які мають бажання допомагати іншим і мають відповідні навички або досвід.

5. Навчання та підготовка волонтерів. Перед початком роботи з тими, хто потребує підтримки, доцільно забезпечити навчання та підготовку курсантів, студентів, викладачів до здійснення волонтерської діяльності. Для цього пропонуємо організувати тренінги, семінари або воркшопи, де учасники проекту отримають необхідні знання та навички для здійснення волонтерської діяльності. Навчання може включати такі аспекти, як: взаємодія з людьми, конфіденційність, знання про правові питання або навички психологічної підтримки.

6. Пошук партнерів передбачає пошук можливостей для партнерства з організаціями або установами, які також надаватимуть допомогу визначеним у проекті категоріям людей. Співпраця з такими партнерами лише посилить волонтерську програму та розширить її можливості. Встановлення партнерств дозволить обмінюватися ресурсами, знаннями та досвідом, а також розширити мережу підтримки для захисників.

7. Реалізація волонтерських ініціатив / проектів передбачає виконання волонтерської програми. Необхідно координувати роботу волонтерів; забезпечувати їх зв'язок із усіма учасниками проекту; оцінювати ефективність програми та вносити необхідні корективи, щоб надати допомогу та підтримку тим, хто її потребує; систематично проводити зустрічі, спілкуватися з волонтерами, захисниками і захисницями, сім'ями загиблих Героїв, ветеранами війни, пенсіонерами органів системи МВС та ін.

8. Оцінка результатів. Протягом здійснення волонтерських ініціатив / проектів періодично потрібно оцінювати ефективність програми за її результатами. Пропонуємо проаналізувати, наскільки успішно виконуються завдання та досягається мета; оцінити якість допомоги, задоволення учасників проекту (волонтерів та тих, кому надавалася допомога та підтримка), а також ефективність використання ресурсів. Використовуйте ці дані для вдосконалення програми та прийняття важливих рішень щодо її подальшого розвитку.

9. Спілкування і звітність. На цьому етапі необхідно забезпечити прозорість і звітність перед усіма зацікавленими сторонами, включаючи волонтерів, тих, кому надається допомога, а також спонсорів і громадськість. Регулярно висвітлювати інформацію про анонсування, підготовку та реалізацію ініціатив і проектів на сторінках у соцмережах, ділитися результатами досягнень, життєвими історіями, оскільки відкрита комунікація дозволить забезпечити не лише довіру до учасників проекту, а й залучити до участі в ньому небайдужих людей.

10. Постійний розвиток і вдосконалення. Необхідно вдосконалювати програму, реагувати на змінні потреби і виклики, сприяти розвитку волонтерства у ЗВО; вивчати кращі практики та інновації в цій сфері, щоб забезпечувати найефективнішу допомогу захисникам.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС

Створіть організаційну групу/раду з представників курсантів, студентів, адміністрації та зацікавлених викладачів, що буде відповідати за організацію волонтерських заходів. Цей орган може координувати всі аспекти волонтерської діяльності та стежити за їх виконанням.

Встановіть зв'язки з ветеранами війни, пенсіонерами органів системи МВС, зокрема ветеранськими організаціями для налагодження партнерства та отримання підтримки у волонтерській діяльності. Це дозволить залучити більше людей цієї категорії та отримати інформацію про їх потреби.

Розробіть волонтерські ініціативи / проєкти підтримки та допомоги, які курсанти, студенти та працівники ЗВО можуть підготувати та провести.

Організуйте заходи у ЗВО, спрямовані на те, щоб учасники освітнього процесу познайомилися з людьми, які потребують допомоги, їх життєвим і професійним досвідом, потребами і викликами, з якими вони зустрічаються.

Організуйте проведення тренінгів для тих, хто бажає долучитися до волонтерської діяльності у рамках реалізації проєкту «Дружня підтримка». Ці тренінги можуть бути спрямованими на оволодіння навичками спілкування з вразливими групами населення, зокрема сім'ями загиблих Героїв, пораненими, звільненими з полону, літніми людьми, вміннями здійснювати психологічну підтримку та надавати конкретну допомогу та ін.

Активно висвітлюйте діяльність на онлайн-платформі для комунікації та координації між усіма учасниками проєкту.

Створіть сторінки у Facebook, Instagram та доєднайте учасників проєкту. Розміщуйте на сторінках інформацію про досвід і можливості для волонтерської діяльності, анонси про проєкти /ініціативи та їх результати, а також запрошення та доступи до вебінарів, тренінгів. Це дозволить створити сильну мережу спільної дружньої підтримки та обміну ідеями.

Залучіть благодійні фонди, громадські організації до фінансової підтримки волонтерської діяльності. Шукайте можливості отримання грантів, спонсорську допомогу тощо. Крім того, активно рекламують волонтерські програми, використовуючи різні канали зв'язку ЗВО, такі як веб-сайт, соціальні медіа та студентські організації.

Визначте систему визнання та нагородження для курсантів, студентів, викладачів, які є учасниками проєкту та активно займаються волонтерською діяльністю. Визнання роботи волонтерів зі встановленою системою винагородження є невід'ємною складовою волонтерської програми.

Види нагородження:

- формальне винагородження (листи подяки, сертифікати, бали до рейтингу за волонтерство тощо);

- неформальне винагородження (щоденна подяка, рекомендації на більш відповідальну роботу, запрошення в театри, кіно, тренінги тощо).

Підбір способів визнання відповідно до мотиваційної орієнтації:

- додаткове навчання, складніше завдання, нагороди за особливі досягнення;
- привселюдне визнання, нагородження шанованими особами тощо;
- квитки в театри, поїздки тощо.

Систематично оцінюйте та вдосконалюйте програму волонтерства.

Проводьте онлайн- офлайн опитування, зустрічі, щоб зрозуміти, що вдалося, а що потребує удосконалення та чому. Враховуйте потреби тих, хто потребує допомоги, та дозвольте їм брати активну участь у процесі планування та прийняття рішень.

Налагоджуйте партнерство з організаціями, установами, які можуть надавати психологічну підтримку, реабілітаційні послуги, правову допомогу тощо. Співпраця з такими організаціями допоможе забезпечити комплексний підхід до підтримки захисників.

Залучайте науково-педагогічних працівників, фахівців до волонтерської діяльності. Вони можуть проводити лекції або семінари з питань професійної підготовки фахівців тощо.

Запрошуйте спеціалістів-ветеранів війни, пенсіонерів органів системи МВС, оскільки їх досвід і знання будуть цінними та допоможуть забезпечити ефективну підтримку тих, кому потрібна допомога, а також сприятиме їх соціалізації, підтримці активної громадянської позиції у суспільстві.

Ведіть облік волонтерської діяльності у ЗВО. На цьому етапі необхідно здійснювати збір даних про кількість учасників волонтерських проєктів/ініціатив, кількість відпрацьованих ними волонтерських годин, а також оцінювати досягнені результати.

Забезпечуйте підтримку та безпеку учасників волонтерської діяльності. Для цього потрібно організувати проведення інструктажі з безпеки, звернути увагу фізичне та емоційне благополуччя курсантів, студентів і викладачів.

Здійснюйте активну промоцію волонтерської діяльності серед курсантів, студентів, співробітників та громадськості. Використовуйте різні канали зв'язку, такі як соціальні медіа, стенди, брошури, університетські засоби масової інформації тощо. Зверніть увагу на переваги і значимість волонтерської діяльності для особистого розвитку курсантів, студентів, викладачів, ветеранів війни, пенсіонерів та значущість для суспільства.

Важливо розуміти, що успішна організація волонтерської діяльності вимагає постійного залучення і підтримки з боку адміністрації ЗВО. Пам'ятайте, що волонтерська діяльність має бути безперервною та систематичною.

V. ЗАЛУЧЕННЯ учасників освітнього процесу ЗВО МВС до волонтерської діяльності

Варто зазначити, що людина приділятиме свій вільний час роботі лише тоді, коли мають відповідну мотивацію. Тому залучення курсантів, студентів, викладачів, пенсіонерів, ветеранів війни та ін. не має бути процесом, коли

потрібно переконувати їх робити те, чого вони зовсім не бажають. Навпаки, залучення передбачатиме демонстрування людям, що вони можуть робити саме те, що б хотіли. Можна виокремити такі способи залучення до волонтерської діяльності:

1) залучення учасників освітнього процесу ЗВО МВС до масових акцій для виконання короткотермінових простих видів роботи

Для цього необхідно розповсюдити інформацію про потребу в волонтерах серед якомога більшої кількості людей задля пошуку тих, хто вважатиме цю пропозицію привабливою (розповсюдити буклети, листівки, банери, яка оголошує пошук волонтерів; подати оголошення для громадськості на радіо, телебаченні, у місцевих ЗМІ чи інших друкованих органах).

2) Залучення учасників освітнього процесу ЗВО МВС для виконання певного виду волонтерської діяльності на довготривалій період в організації

Цей метод називається цілеспрямований набір. Головною ідеєю є пошук людей із визначеними навичками, наприклад, знання іноземних мов, досвід роботи з людьми тощо. При цілеспрямованому наборі дуже важливим є знання місць, де можна знайти людей із відповідними навичками. Визначивши місце скупчення потрібних вам людей, ви можете використовувати такі методи для їх залучення:

- оголошення про потребу в волонтерах;
- презентація перед аудиторією (курсантами, студентами ЗВО);
- оголошення в медіа тощо.

3) Набір за принципом концентричних кіл.

Набір за принципом концентричних кіл працює на основі простої теорії, що всі люди, пов'язані з вашим ЗВО, є чудовою ціллю для проведення кампанії цілеспрямованого набору волонтерів.

Щоб проілюструвати теорію концентричних кіл, уявіть собі хвилі, які розходяться після того, як у воду кинути камінець. Починаючи від точки контакту, хвилі розходяться колами (пряме прохання друга, колеги по роботі чи запрошені).

4) Залучення з найближчого оточення

Цей тип залучення передбачає залучення волонтерів із «замкнутих систем», тобто груп людей, для яких важливе значення мають рівень самовизначення та пов'язаності.

Прикладами замкнутих систем можуть бути школа, трудовий колектив, сусіди тощо.

Залучення з найближчого оточення передбачає створення «культури залучення» в середовищі певної спільноти та створення переконання, що волонтерство – це те, чим варто займатися.